

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma diplomové práce: Vícepráce ve smlouvě o dílo ve stavebnictví

Autor: Barbora Kunešová

1. Téma a rozsah práce

Předmětem posouzení je diplomová práce, ve které se diplomantka zabývá tématem víceprací ve smlouvě o dílo ve stavebnictví. Práce svým rozsahem splňuje požadavky na rozsah diplomové práce stanovené příslušným předpisem.

2. Aktuálnost a náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma diplomové práce hodnotím jako náročné. Jeho zpracování vyžaduje širší znalosti příslušných institutů závazkového práva (např. neplatnosti a zdánlivosti právního jednání, bezdůvodného obohacení a jiných), příliš mu pak nepomáhá ani způsob legislativní úpravy, která snad mohla být, s ohledem na praktický význam víceprací, o něco ucelenější a podrobnější.

K tématu víceprací ve smlouvě o dílo se vztahuje (oproti jiným závazkovým tématům) spíše omezenější množství pramenů, naproti čemuž lze registrovat relativně větší množství (ne vždy nutně koherentních) soudních rozhodnutí, s nimiž je třeba se vypořádat.

Z metodologického hlediska postupuje diplomantka od obecného ke zvláštnímu, když se nejprve zabývá vymezením víceprací v širším a užším pojetí, aby následně přistoupila k důvodům víceprací a jejich provázanosti např. s cenou díla a dobou pro jeho dokončení. V práci se vyskytují především metody deskriptivní a analytická, částečně pak metoda syntetická.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomantka si vytkla za cíl odpovědět na otázky zmíněné na str. 2. Jde o otázky spíše složité a pro praxi potřebné. Mám za to, že diplomantce se jejího cíle v zásadě podařilo dosáhnout, byť nikoli zcela.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Nemám pochyb, že diplomantka zpracovala svoji práci samostatně. Diplomantka se (prezenční či dálkovou formou) zúčastnila několika konzultací, vedoucího diplomové práce pak průběžně zpravovala zejména o své judikатурní rešerši.

C. Logická stavba práce

Diplomantka rozdělila práci (vedle úvodu a závěru) do dvou kapitol, přičemž zvolenou strukturu lze mít (s ohledem na zvolené téma) za odpovídající. Lze ocenit snahu o provádění shrnutí na konci jednotlivých kapitol.

D. Práce s literaturou a judikaturou

Diplomantka pracuje s odpovídajícím množstvím literárních pramenů (zejména tuzemských), byť její volba mohla být rozmanitější, a ve vztahu k judikatuře provedla důkladnou rešerši jednotlivých rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR. Místy diplomantka neváhala s předkládanými závěry polemizovat.

Práce s poznámkovým aparátem je v zásadě odpovídající.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka a především systematická provedené analýzy mohly a měly být důkladnější. Některé z předkládaných názorů diplomantka opakovala, porozumění některým pasážím pak může být pro čtenáře obtížné.

F. Formální úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úprava práce odpovídá standardům. V práci se nevyskytují tabulky ani jiné podobné prvky, graf pak jeden, a sice na str. 6.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň práce je velmi dobrá, gramatická pochybení v ní jsou spíše ojedinělá – diplomantce činila problémy zejména správná interpunkce, která místy přebývá a místy chybí (za všechny např. na str. 3, 8, 11, 15, 21).

Stylistická úroveň práce je průměrná. Diplomantka je schopna psát čtivým způsobem a pro názornost dodávat snadno uchopitelných příkladů, jindy však čtení diplomové práce a orientace v ní snadné nejsou (např. s ohledem na vymezení pojmu *vícepráce* a následnou práci s ním).

4. Další vyjádření k práci a otázky k zodpovězení při obhajobě

Přehlednosti a ucelenosti diplomové práce by prospěla lepší volba pojmosloví týkajícího se víceprací a vyšší systematičnost celkového přístupu. Z textu diplomové práce se lze domnívat, že diplomantka v neurčitěm pojmu *vícepráce* rozlišuje ty vícepráce, které jsou změnou díla (a vyústí tak i ve změnu jeho předmětu), a vícepráce, které představují nové dílo. Je otázkou, zda proto nebylo vhodnější v diplomové práci dále pracovat např. se „změnou díla“ a „novým dílem“ (či jakkoli jinak v tomto směru) a čtení práce tím usnadnit. V rámci obhajoby je proto stěžejní, aby diplomantka svůj náhled na vícepráce znovu přestřela, jednotlivé varianty blíže strukturovala (byť možných kombinací je vícero) a zaměřila se na odlišení situací, kdy zhotoviteli za provedené vícepráce náleží dodatečná odměna a kdy naopak nikoliv. Subjektivně nemám za nejšťastnější pojem *skutečné vícepráce*, neboť si lze jen obtížně představit vícepráce, které by byly „neskutečné“.

Na str. 13 a 27 pojednává diplomantka o možném vlivu zvýšení ceny vstupů na cenu díla. Existují v občanském zákoníku (v diplomové práci nezmíněná) ustanovení, která pamatují na situace, kdy se podmínky, za nichž strany smlouvu uzavíraly, podstatně změny do té míry, že by se striktní trvání na smluvních ujednáních mohlo jevit jako obzvláště přísné? A s jakými důsledky pro smluvní strany? Zvláště v současné době, kdy stavební průmysl zažívá doslova extrémní nárůst ceny vstupních surovin, by mohla tato ustanovení zákona přijít některým smluvním stranám vhod.

Na str. 14 diplomantka zdůrazňuje, že smluvní pokutu lze vázat pouze na porušení smluvní povinnosti. Jak je to např. v případě povinností zhotovitele obsažených v občanském zákoníku, které smluvní strany ve smlouvě výslovně nezopakují (ani se od nich neodchýlí) a které se tak na zhotovitele uplatní toliko proto, že uzavřel smlouvu o dílo – jde o povinnosti zákonné, anebo smluvní? A lze i k jejich porušení vázat ujednání o smluvní pokutě?

Ve vztahu k osobám oprávněným sjednat vícepráce (kapitola 2.1.3) zmiňuje diplomantka rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR o zástupčím oprávnění stavbyvedoucího a technického dozoru. Tato rozhodnutí by mohla též sama zhodnotit (ať již tím či oním směrem).

Terminologicky by bylo vhodné více rozlišovat mezi dílem a jeho předmětem (byť první vyústí v druhé) a mezi ustanovením zákona a ujednáním smlouvy (nikoli *ustanovením* smlouvy). Na str. 29 zmiňuje diplomantka *zásadu smluvní odpovědnosti* – kterou zásadu má ve skutečnosti na mysli? V případě odkazu na soudní rozhodnutí je

pak třeba lépe vnímat mezi odkazem na jedno rozhodnutí a judikaturou a tomu přizpůsobit i volbu příslušného pojmu (např. na str. 34).

Zejména v souvislosti s veřejnými zakázkami, avšak též v privátní sféře se mnohdy zmiňuje tzv. metoda *Design & Build*. Diplomantka by se tak v rámci obhajoby mohla zabývat též otázkou, jakými ujednáními lze uvedenou metodu včlenit do smluvní dokumentace a jaké z této metody (v případě úspěšné smluvní implementace) plynou důsledky pro objednatele i zhotovitele.

5. Doporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě. S ohledem na náročnost tématu ji předběžně hodnotím ještě stupněm „velmi dobře“, avšak v závislosti na průběhu obhajoby, zejména pak na tom, do jaké míry se diplomantka vypořádá s podněty vedoucího diplomové práce a jejího oponenta.

Praha, 21. srpna 2021

JUDr. Petr Tomášek, Ph.D.
vedoucí diplomové práce